

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021

Έργο «Δημιουργία Πράσινου Σημείου για το Δήμο Σωτήρας»

Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΑΜΧ/00129/2023

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ.: ΛΑΡ/00129/2023) και ημερομηνία 14/09/2023 για αξιολόγηση.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με το Τμήμα Γεωργίας για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) αφορά την ανέγερση και λειτουργία πράσινου σημείου στο Δήμο Σωτήρας, όπου θα αποτελεί ένα οριοθετημένο και διαμορφωμένο χώρο με κατάλληλη κτηριακή υποδομή και εξοπλισμό, ώστε να καταστεί δυνατό οι δημότες να αποθέτουν διάφορα ρεύματα οικιακών αποβλήτων. Πιο συγκεκριμένα, το πράσινο σημείο θα αποδέχεται απόβλητα όπως ανακυκλώσιμα υλικά, χωριστά συλλεγμένα, όπως χαρτί, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά, υφάσματα, βρώσιμα έλαια ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα και εξοπλισμό (όπως ρουχισμό, έπιπλα, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό). Τα εν λόγω απόβλητα στη συνέχεια θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης για ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση ή/και τελική διάθεση.

Σύμφωνα με το χωροταξικό σχέδιο του προτεινόμενου έργου, θα υπάρχουν 27 skips και 15 κάδοι προς αποθήκευση των αποβλήτων. Πιο συγκεκριμένα:

- 27 skip containers χωρητικότητας 10m³ για συλλογή πλαστικών δοχείων, μεταλλικών αντικειμένων, επίπλων, στρωμάτων, χαλιών, DIY κατασκευών, ξύλου, υλικών συσκευασιών (χαρτόνια) αι αδρανών υλικών,
- 10 πλαστικοί κάδοι χωρητικότητας 1100L για συλλογή υλικών καθαρισμού, χρωμάτων, παιχνιδιών, υφασμάτων, χαρτιού, πλαστικού, αλουμινίου και άχρηστων υλικών,
- 2 πλαστικοί κάδοι χωρητικότητας 240L για συλλογή μπαταριών και λαμπτήρων,
- 1 πλαστικός κάδος χωρητικότητας 140L για συλλογή φαρμάκων, και
- 1 πλαστικός κάδος 4.2L για συλλογή θερμομέτρων.

Το ΠΕ αναμένεται να ανεγερθεί σε μέρος του κρατικού τεμαχίου με αρ. 475, στο Φ./Σχ.: 0/2-285-376 με εμβαδόν 6423m², το οποίο εμπίπτει στην Πολεοδομική Ζώνη Γ2 (Γεωργική Ζώνη). Η εγκατάσταση θα περιλαμβάνει χώρο φόρτωσης – εκφόρτωσης, διαδρόμους κίνησης οχημάτων, κεντρική πύλη εισόδου – εξόδου, χώρους αποθήκευσης για τα διάφορα ρεύματα αποβλήτων που θα δέχεται (υπόστεγο με σκίρς, πλαστικούς/μεταλλικούς κάδους, κάδους ανακύκλωσης μπαταριών, λαμπτήρων και βρώσιμων ελαίων) και χώρους στάθμευσης. Όσον αφορά την επεξεργασία των πράσινων αποβλήτων, στο χώρο θα λειτουργεί προσωρινά τεμαχιστής. Επιπρόσθετα, στο χώρο θα τοποθετηθούν προκατασκευασμένα κτήρια διοίκησης και χώρων υγιεινής. Όσον αφορά τον εξωτερικό χώρο, θα γίνει διαμόρφωση και φύτευσή του με πράσινο σε διπλή συστάδα, ενώ αναμένεται να γίνει τοποθέτηση φωτοβολταϊκών φωτιστικών περιμετρικά της εγκατάστασης. Σημειώνεται ότι το ΠΕ θα ηλεκτροδοτείται από το δίκτυο της ΑΗΚ και η παροχή νερού σε αυτό θα γίνεται από το δίκτυο Υδατοπρομήθειας του Δήμου.

Για σκοπούς ελέγχου θα τοποθετηθεί περιμετρικά του έργου περίφραξη με μεταλλικό πλέγμα σε μεταλλικούς στύλους ανά 1.5m με συνολικό μήκος 230m. Η πρόσβαση στο ΠΕ θα γίνεται από την οδό Αγαμέμνωνος προς το δρόμο που εφάπτεται του προτεινόμενου έργου, όπως φαίνεται και στην Εικόνα 1.

Εικόνα 1: Φωτογραφία από την εφαρμογή Google Earth.

Το ΠΕ δεν βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου Natura 2000, καθώς απέχει περίπου 2.7km από την πλησιέστερη προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου, *Λίμνη Παραλιμνίου – CY3000008*. Η απόστασή του τεμαχίου από τα όρια της οικιστικής ζώνης Η2 ανέρχεται στα 640m, ενώ τα όρια του τεμαχίου απέχουν περίπου 1.5km από το πέρασμα πουλιών Κάβο Γκρέκο. Εγγύς η περιοχή μελέτης, προς τα βόρεια, εφάπτεται στην υφιστάμενη βιομηχανική εκμετάλλευση της συνεργατικής εταιρείας Σωτήρας, ενώ στην ανατολική, δυτική και νότια πλευρά διατρέχεται από υφιστάμενο αγροτικό δρόμο. Το ΠΕ εφάπτεται των αποθηκών ΣΕΔΙΓΕΠ, ενώ σε ακτίνα 1km βρίσκονται η Βιομηχανική Περιοχή Σωτήρας, μεμονωμένες κατοικίες και καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

Το τεμάχιο απέχει περίπου 300m από τα όρια της περιοχή που χαρακτηρίζεται ως δασική γη «Κρατικό Δάσος Σωτήρας», η οποία περιλαμβάνει πολλά υποστατικά αγροτικά, κτηνοτροφικά και βιομηχανικά, ενώ ένα μέρος της είναι καλλιεργήσιμη και ακαλλιεργήτη γη σε αγρανάπαυση. Στη περιοχή μελέτης απαντώνται 2 είδη οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Πιο συγκεκριμένα, εντοπίζονται οι Οικότοποι 5420 – *Φρύγανα της Ανατολικής Μεσογείου*, 6220 – *Ξηροφυτικοί λειμώνες της Μεσογείου με αγρωστώδη και μονοετή*, και

αρκετά είδη φυτών, χωρίς όμως να παρατηρείται κάποιο προστατευόμενο είδος χλωρίδας βάση των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κόκκινου Βιβλίου για τη χλωρίδα της Κύπρου. Σημειώνεται επίσης ότι στην ευρύτερη περιοχή μελέτης δεν υπάρχουν σπάνια ή απειλούμενα είδη πανίδας που να συγκαταλέγονται στο Παράρτημα II της Ευρωπαϊκής Οδηγίας. Στο μεγαλύτερο ποσοστό του προτεινόμενου χώρου ανέγερση του έργου, βρίσκονται πλαστικές σωλήνες και παλαιά μηχανήματα (φορτηγά και τρέιλερ), τα οποία θα απομακρυνθούν από το χώρο.

Σύμφωνα με το Έντυπο Πληροφοριών, θα χρειαστούν περίπου 400m³ μπετόν και 200m³ ασφάλτου για την κατασκευή του ΠΕ, η οποία αναμένεται να έχει διάρκεια 6 μήνες. Επιπρόσθετα για την κατασκευή του έργου απαιτούνται χωματοουργικές εργασίες για εξομάλυνση των υψομέτρων και εξεύρεση στέρεου εδάφους για τοποθέτηση των προκατασκευασμένων κτηρίων. Οι ποσότητες των εκσκαφών υπολογίζονται στα 1200m³ και των επιχωματώσεις στα 800m³. Κατά τις χωματοουργικές εργασίες, θα απαιτηθεί εκχέρσωση διαφόρων ειδών χλωρίδας, όπου τα πλείστα χαρακτηρίζονται ως ζιζάνια και είδη χλωρίδας με μειωμένη οικολογική και αξία.

3. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι πιθανές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκληθούν από την κατασκευή και λειτουργία του ΠΕ, σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών και πρόκειται να επηρεάσουν συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς παραμέτρους.

Επιπτώσεις κατά την κατασκευή του έργου:

- Πρόκληση σκόνης κατά τις διαδικασίες εξομάλυνσης του εδάφους και μεταφορά των υλικών κατασκευής του ΠΕ.
- Εκπομπή αέριων ρύπων από τα καυσαέρια των οχημάτων και μηχανημάτων.
- Πρόκληση θορύβου και δονήσεων από τη λειτουργία των μηχανημάτων.
- Εκχέρσωση έκτασης γης με αποτέλεσμα την αποξήλωση ειδών χλωρίδας.
- Μόνιμη σφράγιση εδάφους σε έκταση 2670m², ποσοστό που αντιστοιχεί περίπου στο 42% του τεμαχίου.
- Παραγωγή αποβλήτων εργοταξίου, χωματοουργικών αποβλήτων και μηχανελαίων από συντήρηση εξοπλισμού εντός του εργοταξίου.
- Πιθανών επιβαρυμένες επιφανειακές απορροές λόγω παράσυρσης αδρανών υλικών από τις χωματοουργικές εργασίες.

Επιπτώσεις κατά τη λειτουργία του έργου:

- Πιθανή πρόκληση πυρκαγιάς από ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων.
- Ανάγκη σε νερό για την καθαριότητα κυρίων των κάδων, του χώρου και των οχημάτων μεταφοράς, η οποία υπολογίζεται στα 13.5m³ μηνιαίως και παραγωγή υγρών αποβλήτων αστικού τύπου.
- Πρόκληση θορύβου και κατ' επέκταση μετακίνηση των ειδών πανίδας στις γειτονικές περιοχές.
- Ενεργειακές ανάγκες της τάξης των 110W/m² ανά έτος.
- Έκλυση σκόνης από τη λειτουργία του τεμαχιστή (μη συνεχής λειτουργία).

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών για σκοπούς αποτροπής, πρόληψης ή μετριασμού των επιπτώσεων στο περιβάλλον, προτείνονται τα εξής:

Μέτρα ελέγχου και μετριασμού επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου

- Διαβροχή οδικών προσβάσεων για περιορισμό πρόκληση σκόνης – οι ανάγκες του νερού υπολογίζονται στα 50L.
- Αποφυγή υπερπλήρωσης οχημάτων μεταφοράς υλικών και χρήση καλυμμάτων στα οχήματα μεταφοράς.
- Τακτική συντήρηση και έλεγχος μηχανημάτων.
- Δημιουργία και εφαρμογή Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων για ορθολογική διαχείριση και παράδοσή τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.
- Εφαρμογή Σχεδίου Παρακολούθησης Αποβλήτων σχετικά με τα υγρά απόβλητα (ξεπλύματα και υγρά απόβλητα αστικού τύπου).
- Χρήση απορροφητικών υλικών για συλλογή διαφόρων υγρών ρυπαντών.
- Ορθολογική αποθήκευση υλικών όπως καύσιμα και λιπαντικά υγρά σε προσωρινές αποθήκες για αποφυγή ατυχημάτων διαρροής.
- Χρήση βιολογικών τουαλετών για τα αστικά λύματα που θα παράγονται από τους εργαζομένους του εργοταξίου.

Μέτρα ελέγχου και μετριασμού επιπτώσεων κατά τη λειτουργία του έργου

- Τοποθέτηση ικανού αριθμού πυροσβεστήρων σε προκαθορισμένα προσιτά σημεία.
- Εγκατάσταση αντλητικού συστήματος πυρόσβεσης με τυλιχτήρες νερού με τροφοδοσία από ανεξάρτητη δεξαμενή νερού χωρητικότητας 10m³.
- Κάλυψη αδρανών υλικών με πλέγμα για αποφυγή διασποράς σκόνης σε περίπτωση αποθήκευσής τους για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Δημιουργία και εφαρμογή Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων για ορθολογική διαχείριση και παράδοσή τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.
- Σωστός διαχωρισμός αποβλήτων στους χώρους προσωρινής αποθήκευσης.
- Συλλογή υγρών πλύσης σε στεγανή δεξαμενή (στο παρόν στάδιο) μέχρι ένωσης του έργου με το αποχετευτικό δίκτυο.
- Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών φωτιστικών περιμετρικά του έργου.
- Δενδροφύτευση περιμετρικά του τεμαχίου για ελαχιστοποίηση μεταφοράς σκόνης.
- Λειτουργία τεμαχιστή όταν δεν υπάρχουν δυνατοί άνεμοι, με ράντισμα του χώρου περιμετρικά εφόσον απαιτηθεί.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000, αλλά απέχει 2.7km από την πλησιέστερη περιοχή του Δικτύου που είναι η Λίμνη Παραλιμνίου, CY3000008.

6. Διαβουλεύσεις

Στα πλαίσια της αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή ζητήθηκαν οι απόψεις του Τμήματος Γεωργίας καθώς το έργο εμπίπτει εντός Γεωργικής Ζώνης Γ2. Σύμφωνα με την επιστολή του Τμήματος Γεωργίας με ημερ. 22/02/2024, το προτεινόμενο τεμάχιο από εδαφολογικής άποψης χαρακτηρίζεται ως χαμηλής γονιμότητας, πετρώδες και δεν αξιοποιείται για γεωργικούς σκοπούς, με αποτέλεσμα το Τμήμα Γεωργίας να μη φέρει ένσταση ως προς τη δημιουργία της εν λόγω ανάπτυξης.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου Ν.127(Ι)/2018 και των εκάστοτε τροποποιήσεών του και τις απόψεις του Τμήματος Γεωργίας με το οποίο προέβη σε διαβούλευση.

Επιπρόσθετα, η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το ΠΕ αφορά τη δημιουργία πράσινου σημείου μικρής κλίμακας για το Δήμο Σωτήρας με κύριο στόχο την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων και τη μείωση της αλόγιστης απόρριψης αποβλήτων. Στο συγκεκριμένο χώρο θα έχουν τη δυνατότητα οι δημότες να αποθέτουν ανακυκλώσιμα υλικά (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, μέταλλα, υφάσματα), χωριστά συλλεγμένα, βρώσιμα έλαια ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα και εξοπλισμό (ρουχισμός, έπιπλα, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό), προκειμένου στη συνέχεια να προωθηθούν για ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση σε αδειοδοτημένες μονάδες. Σημειώνεται επίσης ότι στο χώρο δεν θα πραγματοποιείται επεξεργασία των αποβλήτων, πέραν της παροδικής χρήσης του τεμαχιστή.
2. Τοποθεσία του έργου: Η χωροθέτηση του έργου είναι εντός Γεωργικής Ζώνης Γ2. Το υπό μελέτη τεμάχιο γειτνιάζει με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις ΣΕΔΙΓΕΠ Σωτήρας και απέχει 430 και 540m από τις Ζώνες Ε1 – Βιοτεχνική Ζώνη Κατηγορίας Β' και Β1 – Βιομηχανική Ζώνη Κατηγορίας Β', αντίστοιχα. Το προτεινόμενο τεμάχιο δεν περιλαμβάνει κάποιο προστατευόμενο είδος και χαρακτηρίζεται ως χαμηλής γονιμότητας και πετρώδες.
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι κυριότερες επιπτώσεις που θα προκύπτουν από τη λειτουργία του ΠΕ είναι ο θόρυβος και η σκόνη από τη λειτουργία του τεμαχιστή, ο οποίος βέβαια δεν θα βρίσκεται σε συνεχή λειτουργία. Το ΠΕ δεν αναμένεται να προσθέσει σημαντικά στην υφιστάμενη κατάσταση και οι αναμενόμενες επιπτώσεις είναι διαχειρίσιμες με την εφαρμογή σχετικών όρων.

Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου και την αναγκαιότητα δημιουργίας του εν λόγω έργου καθώς θα επιφέρει σημαντικά στην ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων της περιοχής, δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους/ προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Μπάρμπαρα Κωνσταντίνου
για Αν. Διευθύντρια Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ.: 02.10.011.011.003

8 Μαρτίου 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Έργο «Δημιουργία Πράσινου Σημείου για το Δήμο Σωτήρας»

Αρ. αίτησης: ΑΜΧ/00129/2023

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου φέρει αμέριστη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι **να είναι υποχρεωτικοί** από τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
- 1.4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.5. Κατά τη διάρκεια κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- 1.6. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- 1.7. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
- 1.8. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
- 1.9. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας από όπου να επηρεάζεται το περιβάλλον.
- 1.10. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να υπάρχει άμεση πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για παροχή βοήθειας σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού.
- 1.11. Οι εργασίες λειτουργίας δεν θα περιλαμβάνουν διαλογή αλλά μόνο προσωρινή αποθήκευση Α.Κ.Κ. και μη επικίνδυνων αποβλήτων. Συγκεκριμένα, να γίνεται μόνο εκφόρτωση και αποθήκευση για 48 ώρες το μέγιστο, τεμαχισμός / συμπίεση, φόρτωση σε μεγαλύτερα skips/HOOK, αποθήκευση και απομάκρυνση των αποβλήτων προς αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.
- 1.12. Η μέγιστη ετήσια δυναμικότητα διαχείρισης της μονάδας να μην υπερβαίνει τους 2850tn αποβλήτων και η μέγιστη αποθηκευτική ικανότητα τους 285tn ανά πάσα στιγμή. Πιο συγκεκριμένα,

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Όροι κατά την κατασκευή του έργου

- 2.1. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες να περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
- 2.2. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
- 2.3. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί και τα μηχανήματα αυτού να τοποθετηθούν μακριά από τις υφιστάμενες αναπτύξεις. Τα μπάζα, οικοδομικά υλικά, μηχανήματα κτλ να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων του εργοταξίου για την ασφάλεια των εργαζομένων και την απαγόρευση της εισόδου στους μη έχοντας εργασία.
- 2.4. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κιγκλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ.) και να υπάρχει πλήρης έλεγχος της πρόσβασης, με ελεγχόμενη είσοδο / έξοδο.
- 2.5. Να κατασκευαστεί πλήρης περίφραξη με μεταλλικό πλέγμα και διαχωριστικό απόκρυψης τουλάχιστον 2m ύψος, έτσι ώστε να υπάρχει σαφής διαχωρισμός από τις άλλες γειτονικές χρήσεις γης και να απαγορεύει την είσοδο στους μη έχοντας εργασία, προς αποφυγή κινδύνων που έχουν σχέση με τη μονάδα.
- 2.6. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα μέσω διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων), που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.
- 2.7. Σε περιπτώσεις ατυχημάτων να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- 2.8. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου, που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
- 2.9. Ο Εργολάβος πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023) για την διαχείριση των ΑΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεών του. Θα φέρει την πλήρη ευθύνη εφαρμογής του, θα μεριμνά για τη φύλαξη του στο εργοτάξιο και θα το θέτει στη διάθεση των Επιθεωρητών ή άλλων εκπροσώπων του Τμήματος Περιβάλλοντος όποτε αυτό ζητηθεί. Στο στάδιο υποβολής της προσφοράς απαιτείται να εκτιμηθεί ξεχωριστά το κόστος τυχόν αμιαντούχων αποβλήτων καθώς και το κόστος διαχείρισης των υπολοίπων Α.Κ.Κ.. Ο επιβλέπων μηχανικός να έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των Α.Κ.Κ., σύμφωνα με τον Κανονισμό του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023).
- 2.10. Βάσει των παρόντων Κανονισμών Κ.Δ.Π. 112/2023 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις τους, οι πιο κάτω όροι στοχεύουν στη ρύθμιση της ευθύνης του ιδιοκτήτη του έργου, του παραγωγού ΑΚΚ, του φορέα

διαχείρισης και του φορέα εκμετάλλευσης σε σχέση με τη διαχείριση των αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις, και δεν αποτελούν υποχρέωση του Φ/Ε στην περίπτωση κατά την οποία δεν εκτιμάται ότι θα παραχθούν ΑΚΚ συνολικής ανάμεικτης μη συμπιεσμένης ποσότητας υλικών κατ' όγκο (κ.ο.) μέχρι και δώδεκα κυβικά μέτρα (12m³):

Υποχρεώσεις κύριου του Έργου

(α) Να διασφαλίζει ότι ο μελετητής έχει εκτιμήσει και υπολογίσει τις ποσότητες και τα είδη των αποβλήτων κατά το στάδιο της μελέτης του έργου [Κανονισμός 5(1)(α)].

(β) Να διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου, παρακολουθεί και προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε να εφαρμοστεί το σχέδιο διαχείρισης των ΑΚΚ σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 6, και τον ενημερώνει γραπτώς [Κανονισμός 5(1)(β)(i)].

(γ) Να διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός με την ολοκλήρωση του έργου, πιστοποιεί την ορθή διαχείριση των παραγόμενων ΑΚΚ, σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ και ενημερώνει με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 253/2023), το Ατομικό ή Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ, ανάλογα με την περίπτωση [Κανονισμός 5(1)(β)(ii)].

(δ) Να διασφαλίζει [Κανονισμός 5(1)(γ)] ότι στις τεχνικές προδιαγραφές προκήρυξης ενσωματώνονται οι όροι και οι απαιτήσεις των συμβολαίων ανάθεσης του έργου, ως αυτές διαμορφώθηκαν κατά το στάδιο της μελέτης του έργου, το δελτίο ποσοτήτων της κοστολόγησης της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΚΚ και η δήλωση ότι το σχετικό ποσό για τη διαχείριση των παραγόμενων ΑΚΚ καταβάλλεται, αφού προηγουμένως έχει πιστοποιηθεί από τον επιβλέποντα μηχανικό η ορθή διαχείριση των ΑΚΚ, ο οποίος επιβεβαιώνει παράλληλα και τα στοιχεία που παρέχονται από το Συλλογικό ή το Ατομικό, Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ, ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβανομένων των υλικών που έχουν επαναχρησιμοποιηθεί σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ του έργου.

(ε) Σε περίπτωση κατά την οποία ο ιδιοκτήτης του έργου μεταβιβάσει την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ στον εργολήπτη, με σχετική σύμβαση που συνάπτει με αυτόν, να διασφαλίζει ότι ο εργολήπτης που αναλαμβάνει την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ είναι εγγεγραμμένος σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ ή διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ και κοστολογεί τη μεταβίβαση της ευθύνης διαχείρισης των ΑΚΚ [Κανονισμός 5(2)(α) και (β)].

(στ) Σε περίπτωση κατά την οποία αναλαμβάνει ο ίδιος την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ, αναλαμβάνει, επιπροσθέτως και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 6 για τον παραγωγό ΑΚΚ/Εργολήπτης έργου [Κανονισμός 5(3)].

Υποχρεώσεις παραγωγού αποβλήτων / εργολήπτη

(α) Ο Παραγωγός αποβλήτων/Εργολήπτης να αποστείλει το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης των εργασιών του έργου, γραπτή γνωστοποίηση έναρξης των εργασιών αυτού, με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 214/2023) στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ που διατηρεί και λειτουργεί και να την κοινοποιεί παράλληλα στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος [Κανονισμός 6(1)(α)].

(β) Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου, ο εργολήπτης να ετοιμάζει και υποβάλλει στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ που διατηρεί και λειτουργεί, σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ, με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 252/2023), για την ορθότητα του οποίου έχει την πλήρη ευθύνη [Κανονισμός 6(1)(β)].

(γ) Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου, ο εργολήπτης να συνάπτει συμφωνία με αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης ΑΚΚ για παραλαβή και διαχείριση των αποβλήτων που θα παραχθούν [Κανονισμός 6(1)(β)(ν)] και να διασφαλίζει τη μεταφορά των παραγόμενων αποβλήτων.

(δ) Ο Εργολήπτης να διατηρεί στο εργοτάξιο αντίγραφο του επικαιροποιημένου Σχεδίου Διαχείρισης των ΑΚΚ, το οποίο υποβλήθηκε στο Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ και φέρει τη σφραγίδα του συστήματος και την ημερομηνία υποβολής του [Κανονισμός 6(1)(γ)]. Επίσης, να αποστέλλει αντίγραφο του Σχεδίου Διαχείρισης στο Επιβλέποντα Μηχανικό.

(ε) Ο Εργολήπτης να οργανώνει ή συμμετέχει σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ ή να διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ [Κανονισμός 6 (3)] και να καταβάλλει το σχετικό τέλος εγγραφής και συμμετοχής καθώς και το τέλος εξέτασης του Σχεδίου Διαχείρισης για κάθε έργο.

(στ) Ο Εργολήπτης να χρησιμοποιεί κατά προτεραιότητα τα υλικά που έχουν ετοιμαστεί για επαναχρησιμοποίηση και τα ανακυκλωμένα υλικά στο έργο, τα οποία πληρούν τις σχετικές ευρωπαϊκές τεχνικές προδιαγραφές και τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας [Κανονισμός 6(1)(ε)].

(ζ) Ο Εργολήπτης στην περίπτωση που εκτιμάται ότι σε έργο κατεδάφισης θα παραχθούν ΑΚΚ συνολικής ανάμεικτης μη συμπίεσμνης ποσότητας κατ' όγκο μεγαλύτερης των τριακοσίων κυβικών μέτρων (300 m³), να χρησιμοποιεί τις βέλτιστες τεχνικές για την επιλεκτική κατεδάφιση, ώστε να απομακρυνθούν και να τύχουν ασφαλούς χειρισμού οι επικίνδυνες ουσίες, όπως αμιαντούχα απόβλητα, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, λαμπτήρες, και να διευκολυνθούν η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση υψηλής ποιότητας με την επιλεκτική αφαίρεση υλικών τουλάχιστον του ξύλου, των ανόργανων κλασμάτων, όπως σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια, κεραμικά και πέτρα, καθώς και των μετάλλων, του γυαλιού, των πλαστικών και του γύψου, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3Α) του άρθρου 13 του Νόμου [Κανονισμός 6(4)].

(η) Σε περίπτωση κατά την οποία ο όγκος των ΑΚΚ που εκτιμάται ότι θα παραχθεί υπερβαίνει τα τριακόσια κυβικά μέτρα (300 m³), να διενεργείται στο εργοτάξιο χωριστή συλλογή τουλάχιστον για το ξύλο, για τα ανόργανα κλάσματα (σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια, κεραμικά και πέτρα), για τα μέταλλα, για το γυαλί, για τα πλαστικά και για το γύψο [Κανονισμός 6(1)(β)(iv)].

(θ) Ο Εργολήπτης μπορεί να επεξεργάζεται στο χώρο εργοταξίου στον οποίο γίνεται προσωρινή αποθήκευση αποβλήτων, μη επικίνδυνα ΑΚΚ με κωδικούς 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 03 02, 17 05 04 και 17 05 06, με τη χρήση σπαστήρα, κόσκινου ή μηχανήματος άλεσης ασφάλτου μόνο σε περίπτωση κατά την οποία φορέας διαχείρισης είναι κάτοχος πιστοποιητικού καταχώρισης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων για επεξεργασία στο χώρο παραγωγής των αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Νόμου και νοουμένου ότι η εν λόγω επεξεργασία αφορά αποκλειστικά τα απόβλητα του έργου για το οποίο λειτουργεί το εργοτάξιο. [Κανονισμός 7(1)].

(ι) Ο Εργολήπτης σε περίπτωση κατά την οποία ο χώρος εργοταξίου χωροθετείται εκτός του χώρου στον οποίο εκτελείται το έργο ή σε περίπτωση κατά την οποία συνορεύει με τον χώρο στον οποίο εκτελείται το έργο, μπορεί να εξασφαλίσει έγκριση του χώρου εργοταξίου από την αρμόδια αρχή τοπικής διοίκησης με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 215/2023). Νοείται ότι, ο χώρος εργοταξίου δεν δύναται να βρίσκεται εκτός των διοικητικών ορίων του δήμου ή της κοινότητας στον οποίο εκτελείται το έργο [Κανονισμός 7(2)].

(ια) Ο Εργολήπτης μπορεί να διαχειριστεί (συλλέξει/μεταφέρει ή επεξεργαστεί) επιτόπου τα καθαρά ΑΚΚ ο ίδιος, μόνο αν κατέχει ανάλογο Πιστοποιητικό Καταχώρισης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων.

Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Κατόχους Πιστοποιητικού για τη συλλογή και μεταφορά των ρευμάτων αποβλήτων που θα προκύψουν από το

έργο, οι οποίοι θα τα μεταφέρουν σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΑΚΚ. Κατά την παράδοση των Αποβλήτων στην Εγκατάσταση ο Φορέας Διαχείρισης της εγκατάστασης των αποβλήτων υπογράφει το Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης. Ο μεταφορέας παραδίδει το ροζ στέλεχος σε αυτόν και στη συνέχεια ο Φορέας Διαχείρισης έχει την ευθύνη να επιστρέψει πλήρως συμπληρωμένο και υπογραμμένο αντίγραφο του Εντύπου, στον Παραγωγό του αποβλήτου εντός τριών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής τους.

(ιβ) Σε περίπτωση που τα παραγόμενα χώματα και πέτρες δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση ΑΚΚ κατόχους Πιστοποιητικού, καταχωρημένους στο μητρώο Διαχειριστών Αποβλήτων για Συλλογή-Μεταφορά. Εναλλακτικά τα παραγόμενα ΑΚΚ (συμπεριλαμβανομένων και των καθαρών χωμάτων που δεν προέρχονται από ρυπασμένες περιοχές και δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες) μπορούν να αξιολογούνται από διαπιστευμένο εργαστήριο και εφόσον τηρούν το Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο CYS EN 13242:2002+A1:2007 ή τηρούν το περί του Καθορισμού των Επίπεδων των Βασικών Απαιτήσεων Ορισμένων Προϊόντων Δομικών Κατασκευών Διάταγμα του 2011 (ΚΔΠ 164/2011) και φέρουν έγγραφα Δήλωσης Επιδόσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συγκεκριμένη χρήση που καθορίζεται στο πρότυπο και δεν θεωρούνται απόβλητα.

Για την ορθή εφαρμογή το πιο πάνω καλούνται οι άμεσα εμπλεκόμενοι (Ιδιοκτήτης έργου ή/και Εργολήπτης) να αποτείνονται στις αρμόδιες αρχές (Τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών) για περισσότερες πληροφορίες προκειμένου να διασφαλίσουν την καταλληλότητα των προϊόντων τους, σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία. Σημειώνεται ότι οι κάτοχοι Κινητού Σπαστήρα κατά την επεξεργασία των καθαρών ΑΚΚ, ή/και καθαρών χωμάτων έχουν υποχρέωση να εκδίδουν σήμανση CE σύμφωνα με το άρθρο 4 («...ο κατασκευαστής καταρτίζει δήλωση απόδοσης όταν το εν λόγω προϊόν διατίθεται στην αγορά») του Κανονισμού 305/2011/ΕΕ από την στιγμή που υπάρχουν Εθνικές διατάξεις και δεν μπορεί να παρεκκλίνει εφαρμόζοντας το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού.

(ιγ) Ο Εργολήπτης να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα με την υπογραφή του Φορέα Εκμετάλλευσης.

Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Επιβλέποντα Μηχανικό του έργου για την πιστοποίηση της ορθής διαχείρισης των παραγόμενων ΑΚΚ, σύμφωνα με το κανονισμό 5(1)(β)(ii) ή όποτε του ζητηθούν.

2.11. Οι χωματουργικές εργασίες και οι εργασίες κατασκευής να γίνονται σε περιόδους με μειωμένη πιθανότητα βροχοπτώσης για αποφυγή πιθανής παρακώλυσης της φυσικής ροής των όμβριων υδάτων από την παρουσία μπάζων ή αυλακώσεων.

2.12. Να μη σφραγιστεί όλη η έκταση του τεμαχίου. Να κατασκευαστεί αδιαπέρατο δάπεδο μόνο στους χώρους των γραφείων και του μηχανουργείου, στα σημεία όπου θα γίνεται διακίνηση και στάθμευση των οχημάτων και στους χώρους προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων και μη επικίνδυνων αποβλήτων που θα παραλαμβάνει η μονάδα.

2.13. Στους ανοικτούς χώρους να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους, όπως η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.

2.14. Ο χώρος διαλογής να έχει τις απαραίτητες διαστάσεις ώστε να εξυπηρετούνται τουλάχιστον:

- η απρόσκοπτη προσπέλαση και εκφόρτωση των οχημάτων μεταφοράς αποβλήτων,
- η δυνατότητα χύδην αποθήκευσης των προσκομιζόμενων απορριμμάτων,
- ευχερή τροφοδοσία των μηχανημάτων διαλογής,
- η ευχερή κίνηση των οχημάτων χειρισμού των ανακυκλώσιμων αποβλήτων, τόσο των χύδην όσο και των αποβλήτων σε container,
- η απρόσκοπτη απομάκρυνση των υπολειμμάτων της γραμμής διαλογής, και
- η αποθήκευση των ανακυκλώσιμων υλικών.

2.15. Να υπάρχει κατάλληλα διαμορφωμένος χώρος για τα ΑΗΗΕ, ο οποίος να είναι κατάλληλα διαμορφωμένος, προστατευμένος από τις καιρικές συνθήκες, με αδιαπέραστο δάπεδο ή να υπάρχουν κλειστά εμπορευματοκιβώτια για αυτό το είδος αποβλήτων.

2.16. Η αποθήκευση των μπαταριών να γίνεται σε χώρο ο οποίος να πληροί τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές που δίνονται στο Παράρτημα Ι, παράγραφος 1, του περί των Οχημάτων στο Τέλος του Κύκλου Ζωής τους Νόμου (Αρ. 157(Ι)/2003) και των τροποποιήσεων αυτού. Οι μπαταρίες να αποθηκεύονται σε μεταλλικά κιβώτια ή ξύλινα μπαλέτα εντός στεγασμένου χώρου, ο οποίος να διαθέτει αδιαπέραστο δάπεδο. Σε περίπτωση που υπάρχει διαρροή από τις μπαταρίες η ποσότητα που ίσως διαρρεύσει να αδρανοποιηθεί με τη χρήση ασβεστόπετρας.

2.17. Τα βρώσιμα έλαια και λίπη, τα χρώματα και μελάνια καθώς και τα μηχανέλαια να τοποθετούνται ανάλογα με το είδος τους, εντός κατάλληλων στεγανών δοχείων με σήμανση, τα οποία να διαθέτουν στεγανή περιμετρική λεκάνη για τη συλλογή των αποβλήτων σε περίπτωση διαρροής.

2.18. Να κατασκευαστεί σύστημα συλλογής των όμβριων υδάτων, το οποίο να καλύπτει τους χώρους όπου τα όμβρια είναι δυνατόν να ρυπανθούν (π.χ.: χώρος επικίνδυνων αποβλήτων / πρασίνων, κτλ), καθώς και σύστημα συλλογής υγρών αποβλήτων καθαρισμού από την έκπλυση των χώρων της εγκατάστασης. Το δίκτυο συλλογής να περιλαμβάνει λιποπαγίδες και κανάλια συλλογής, τα οποία να είναι σκεπασμένα με μεταλλικές εσχάρες, καθώς και στεγανή δεξαμενή αποθήκευσης.

2.19. Να κατασκευαστεί στεγανή δεξαμενή αποθήκευσης για τα παραγόμενα υγρά απόβλητα ξεπλύματος και τυχόν ρυπασμένα όμβρια ύδατα, κατάλληλης χωρητικότητας.

2.20. Να κατασκευαστεί στεγανή δεξαμενή αποθήκευσης νερού επαρκής χωρητικότητας για πυρόσβεση, στις περιπτώσεις εκδήλωσης πυρκαγιάς.

2.21. Να κατασκευαστεί σύστημα συλλογής των όμβριων υδάτων από τους εξωτερικούς χώρους έτσι ώστε να οδηγούνται σε φυσικούς αποδέκτες και να αποφεύγεται η είσοδός τους εντός του χώρου της εγκατάστασης.

2.22. Να κατασκευαστεί στεγανή δεξαμενή κατάλληλης χωρητικότητας για αποθήκευση των παραγόμενων υγρών οικιακών αποβλήτων που θα προκύπτουν κατά τη λειτουργία της μονάδας. Με την πλήρωση της δεξαμενής, τα απόβλητα να παραλαμβάνονται από αδειοδοτημένο μεταφορέα / διαχειριστή, έως ότου γίνει σύνδεση του έργου με το αποχετευτικό σύστημα.

2.23. Η εναπόθεση των αδρανών υλικών που θα προκύψουν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες, να γίνεται σε θέσεις που δεν θα επηρεάζουν την επιφανειακή απορροή των όμβριων υδάτων.

2.24. Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται, να αποθηκεύονται προσωρινά και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011 [185(Ι)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του, μέσω αδειοδοτημένων συλλεκτών/μεταφορέων.

2.25. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

2.26. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται τακτικά σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

2.27. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχιση. Τα επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και λειτουργίας του έργου (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεών του.

2.28. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Συγκεκριμένα, η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορροφήθηκε από το έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011 [185(I)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του.

2.29. Κατά την κατασκευή του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης, όπως η τήρηση προγράμματος δρομολογίων οχημάτων, η διαβροχή των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών, η κάλυψη τους σωρών με φύλλα πλαστικού όταν επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 beaufort, η αποφυγή χωματοργικών εργασιών κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων κτλ.

2.30. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών με μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα, ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.

2.31. Τα πράσινα απόβλητα που θα καταλήγουν στον τεμαχιστή να είναι καθαρά και απαλλαγμένα από οποιασδήποτε μορφής πλαστικού (συσκευασία ή νάιλον).

2.32. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως η τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου και ο σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών προς αποφυγή της συγκέντρωσης και ταυτόχρονης λειτουργίας πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

2.33. Να εγκατασταθεί σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης σύμφωνα με τις υποδείξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, ώστε η αποθήκευση των αποβλήτων να πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

2.34. Να υπάρχει κατάλληλη τοπιοτέχνηση και δεντροφύτευση με διπλή συστάδα δέντρων περιμετρικά του προτεινόμενου χώρου της μονάδας για την βελτίωση της αισθητικής αλλά και για την ακουστική προστασία. Τα φυτικά είδη που θα χρησιμοποιηθούν να ανήκουν σε τοπικά είδη στην βλαστητική φυσιονομία της περιοχής, χωρίς μεγάλες απαιτήσεις σε νερό για τη συντήρησή τους (ώστε να γίνεται εξοικονόμηση υδάτινων πόρων).

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Όροι κατά τη λειτουργία του έργου

3.1. Απαγορεύεται η λειτουργία του προτεινόμενου έργου πριν από την χορήγηση Άδειας Διαχείρισης Αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2021. Τα είδη, οι κωδικοί και οι μέγιστες ποσότητες αποβλήτων που θα παραλαμβάνει και θα διαχειρίζεται ο κύριος του έργου θα καθοριστούν στην Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων.

3.2. Ο κύριος του έργου οφείλει να ορίσει τεχνικό υπεύθυνο, και να ενημερώσει για το άτομο τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος, για τη παρακολούθηση εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, τόσο κατά την φάση κατασκευής όσο και κατά την λειτουργία του έργου έως το στάδιο της τελικής αποκατάστασης.

3.3. Η αποθήκευση των αποβλήτων να είναι σύμφωνα με τη δυναμικότητα της μονάδας, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία προβλημάτων εξυπηρέτησης κατά την παραλαβή. Η μέγιστη δυναμικότητα θα καθοριστεί στην Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων.

3.4. Το ΠΕ να παραδίδει τα απόβλητά του σε αδειοδοτημένους διαχειριστές, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021, σε τακτά χρονικά διαστήματα.

3.5. Το Πράσινο Σημείο να δέχεται απόβλητα μόνο από πολίτες όχι από επαγγελματίες ιδιώτες με απορριμματοφόρα ή επιχειρήσεις και οι ποσότητες να μην ξεπερνούν τις καθορισμένες

3.6. Ο κύριος του έργου να εφαρμόσει αποτελεσματικό σύστημα έγκαιρου οπτικού ελέγχου και παρακολούθησης και διαχείρισης των εισερχόμενων υλικών κατά την είσοδό τους στη μονάδα. Τα απόβλητα που βρίσκονται σε καλή κατάσταση να προωθούνται για επαναχρησιμοποίηση.

3.7. Τα κλαδέματα μετά την παραλαβή τους να τεμαχίζονται και στη συνέχεια να αποθηκεύονται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, μέχρι την παράδοσή τους σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης κλαδεμάτων.

3.8. Ο τεμαχιστής να μην βρίσκεται σε συνεχή λειτουργία, να επιλέγεται η χρήση του όταν δεν υπάρχουν δυνατοί άνεμοι στην περιοχή και να λειτουργεί μόνο σε εργάσιμες ώρες για μείωση της οχληρίας. Να γίνεται τακτική συντήρηση του σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

3.9. Όλοι οι επιμέρους χώροι / διαμερίσματα αποθήκευσης αποβλήτων να φέρουν σήμανση / πινακίδα ως προς το είδος των αποβλήτων.

3.10. Η αποθήκευση των Απόβλητων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) να γίνεται σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που δίνονται στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος VIII των περί Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π. 73/2015) επίσης και να γίνεται με τρόπο που να βελτιστοποιεί την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων ή ολόκληρων των συσκευών.

3.11. Οι λαμπτήρες φθορισμού και τα θερμόμετρα να αποθηκεύονται ξεχωριστά σε στεγανά δοχεία με κατάλληλη επένδυση για την προστασία τους από θρυμματισμό καθώς και για αποφυγή δημιουργίας ρύπανσης.

3.12. Σε περίπτωση που κατά τη λειτουργία του Πράσινου Σημείου γίνει παραλαβή επικίνδυνων αποβλήτων εκ παραδρομής, να υπάρχει δυνατότητα προσωρινής αποθήκευσης με σκοπό την παράδοσή τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.

3.13. Τα οχήματα συλλογής / μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων για μεταφορά σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

3.14. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

3.15. Τα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από την λειτουργία του έργου να τυγχάνουν χωριστής Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ), εντός της ανάπτυξης, για τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα) τουλάχιστον. Στη συνέχεια να παραδίνονται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές.

3.16. Τα παραγόμενα υγρά απόβλητα και τυχόν ρυπασμένα όμβρια ύδατα, να οδηγούνται σε στεγανή δεξαμενή μέσω δικτύου συλλογής και στη συνέχεια να παραδίνονται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες/μεταφορείς. Τα υγρά οικιακά απόβλητα από τον χώρο του γραφείου, να αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή δεξαμενή και στη συνέχεια να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων. Η πιο πάνω διαδικασία να τερματιστεί όταν συνδεθεί το πράσινο σημείο με το αποχετευτικό σύστημα, στο οποίο να οδηγούνται τα υγρά οικιακά απόβλητα.

3.17. Οποιαδήποτε άλλα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2021.

3.18. Στους χώρους όπου θα υπάρχει κίνδυνος για διαρροή επικίνδυνων ουσιών (π.χ. χώροι με μηχανολογικό εξοπλισμό που περιέχει καύσιμα και υδραυλικά έλαια, μηχανουργείο κλπ.), να υπάρχουν κατάλληλα για την εκάστοτε περίπτωση απορροφητικά υλικά, ώστε να μπορούν να συγκρατούνται και να συλλέγονται οι εν λόγω ουσίες σε περίπτωση διαρροής τους. Τα απορροφητικά υλικά μετά τη χρήση τους να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων. Τα απορροφητικά υλικά να επιθεωρούνται σε τακτική βάση και σε περίπτωση διαπίστωσης αυξημένης προσρόφησης υγρασίας να γίνεται άμεση αντικατάστασή τους.

3.19. Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τον εξοπλισμό, να συλλέγονται και αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία, τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων για επεξεργασία, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεών του.

3.20. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικές ουσίες, κλπ. να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία και σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.

3.21. Σε περίπτωση εγκατάστασης ηλεκτρογεννήτριας, η δεξαμενή πετρελαίου της να περιβάλλεται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας της πρωτογενούς, της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό, πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνα εξ' υδάτωσης των όμβριων υδάτων.

3.22. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης, όπως:

- διατήρηση χαμηλής ταχύτητας κίνησης (10km/h) στους χωμάτινους δρόμους,
- αποφυγή υπερπλήρωσης των φορτηγών κατά τη μεταφορά χύδην υλικών,
- διαβροχή επιφανειών ή/και χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών όταν και όπου απαιτείται,
- κάλυψη σωρών με φύλλα πλαστικού σε ανέμους με ταχύτητα μεγαλύτερη από 24km/h,
- μεταφορά αδρανών υλικών με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
- εναπόθεση των αδρανών υλικών σε σωρούς από το ελάχιστο δυνατό ύψος για αποφυγή της αιώρησης κονιορτού,
- στροφή εξατμίσεων μηχανημάτων μακριά από το έδαφος,
- εφαρμογή κατάλληλων μέτρων μετριασμού από τον εξοπλισμό της μονάδας (σπαστήρας κτλ)

3.23. Να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων από το θόρυβο, όπως η χρήση εξοπλισμού χαμηλού θορύβου και η τήρηση προγράμματος δρομολογίων των βαρέων οχημάτων από και προς τη μονάδα.

3.24. Ο εξοπλισμός της μονάδας να διατηρείται σε καλή λειτουργική κατάσταση και να συντηρείται σε τακτικά χρονικά διαστήματα.

3.25. Σε περίπτωση οποιασδήποτε τροποποίησης ή επέκτασης των εγκαταστάσεων της μονάδας και των διαδικασιών της, ο κύριος του έργου να έρθει σε επαφή με την Περιβαλλοντική Αρχή, η οποία θα αξιολογήσει κατά πόσο ενδέχεται να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και θα κρίνει κατά πόσο χρειάζεται να ακολουθηθεί η διαδικασία των περι Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021.

3.26. Σε περίπτωση που στο έργο θα λειτουργούν συστήματα ψύξης και κλιματισμού, να τηρούν τις πρόνοιες των περι Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμων του 2016 (Αρ. 62(Ι)/2016) έως 2017 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Εθνική Νομοθεσία/Κλιματική Δράση και Ενέργεια/Προστασία της στιβάδας του όζοντος και τα αέρια του θερμοκηπίου], καθώς και του Κανονισμού 2067/2015/ΕΚ (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Ευρωπαϊκή Νομοθεσία & Οργανισμοί/Κλιματική Δράση και Ενέργεια/Φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου]. Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος καθότι τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης για πλειάδα ψυκτικών μέσων/εξοπλισμού (Κανονισμός 517/2014/ΕΚ, Παράρτημα ΙΙΙ).

3.27. Να μελετηθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας όπως χρήση εξωτερικού φωτισμού με αισθητήρες κίνησης, φωτοβολταϊκών φωτιστικών, χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες και τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας, όπου είναι εφικτό.

3.28. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο τοποθέτησης φωτοβολταϊκών πλασιών και ηλιακών συλλεκτών για τις ενεργειακές ανάγκες της ανάπτυξης. Συγκεκριμένα προτείνεται η αξιοποίηση των επιφανειών στέγασης του υποστατικού για έργου συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών.

3.29. Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].

3.30. Προτείνεται η χρήση οικολογικών προϊόντων καθαρισμού (απορρυπαντικά, υγρό πλυσίματος, κλπ.) και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

4.1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

4.2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του έργου.
- Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

4.3. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

4.4. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΟΡΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Α. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΟΡΟΙ ΑΡΧΗΣ «ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ»

1. Για την προμήθεια προϊόντων/υπηρεσιών σε δημόσιες επενδύσεις, να συμμορφώνονται με τα κριτήρια που καθορίζονται βάσει του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (ΠΔΣ) (όπου εφαρμόζεται, είτε στο στάδιο κατασκευής είτε στο στάδιο λειτουργίας).
2. Για την αγορά ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και τη διάθεση και επεξεργασία τους στο τέλος του κύκλου ζωής τους, να εφαρμόζονται οι απαιτήσεις των περί Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμοί του 2015 μέχρι 2021 (Κ.Δ.Π.73 / 2015, Κ.Δ.Π. 337/2017 και Κ.Δ.Π 200/2021) και της οδηγίας 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ).
3. Για επενδύσεις που αφορούν την ανέγερση νέων κτιρίων, αυτά να είναι Κτίρια Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας σύμφωνα με τη σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία (Οδηγίες για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και 2010/31/ΕΕ και (ΕΕ) 2018/844).
4. Για νέα και ανακαινισμένα κτίρια, να διασφαλίζεται ότι δεν βρίσκονται σε περιοχές ευάλωτες σε πλημμύρες και ο σχεδιασμός των κτιρίων να διασφαλίζει χαμηλή επίδραση των κυμάτων καύσωνα στην εσωτερική θερμική άνεση.
5. Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, ο οποίος θα αγοραστεί, να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για ενεργειακή σήμανση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369, σχετικά με το καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και με την Οδηγία 2009/125/ΕΚ για θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα.
6. Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν εγκατάσταση συσκευών ή εξοπλισμού που καταναλώνουν νερό, η καθορισμένη κατανάλωση νερού του εξοπλισμού να πιστοποιείται με δελτίο προϊόντος, με πιστοποίηση κτιρίου ή με κοινοτική σήμανση.
7. Όλες οι ενέργειες των επενδύσεων να είναι σύμφωνες με την Ιεράρχηση των αποβλήτων που περιλαμβάνεται στην Οδηγία Πλαίσιο για τα Απόβλητα, σύμφωνα με την οποία η πρόληψη αποτελεί την προτιμώμενη επιλογή, ακολουθούμενη από την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης, με τη διάθεση σε χώρους υγειονομικής ταφής να αποτελεί ύστατη λύση.
8. Οι επενδύσεις να λαμβάνουν μέτρα για τον διαχωρισμό των ρών αποβλήτων στην πηγή, με προτεραιότητα την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση. Κάθε επένδυση που δημιουργεί απόβλητα πρέπει να συμμορφώνεται με το νομοθετικό πλαίσιο για τα Απόβλητα (Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848 και Οδηγίες (ΕΕ) 2018/849, 2018/850, 2018/851, 2018/852).
9. Καμία επένδυση δεν μπορεί να βρίσκεται εντός σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές (συμπεριλαμβανομένου του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τόπων «Παγκόσμιας Κληρονομιάς» της UNESCO και βασικές περιοχές βιοποικιλότητας) και δεν πρέπει να επηρεάζουν περιοχές και τα είδη που προστατεύονται από τη σχετική εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων:
  - Ζωικά και Φυτικά είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος που απαιτούν αυστηρή προστασία, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων του 2003 έως 2015 και τους περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμους του 2003 έως 2020
  - Κρατικά δάση, όπως προβλέπονται στον Περί Δασών Νόμο του 2012 (Ν. 25(Ι)/2012)
  - Περιοχές προστασίας, όπως προβλέπονται στους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμους του 1972 έως (Αρ. 2) του 1999

Επίσης, όπου εφαρμόζεται, η επένδυση θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις γεωργικές εκτάσεις υψηλής φυσικής αξίας (ΥΦΑ).

Β. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ «ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ»

1. Οι κατασκευαστικές εργασίες να συμμορφώνονται με τις οριζόντιες απαιτήσεις για τα Απόβλητα και να μην εκπέμπουν σημαντικές ποσότητες εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επίσης, κατά τη διάρκεια των εργασιών, να λαμβάνονται μέτρα για τη μείωση του θορύβου, της σκόνης και των εκπομπών ρύπων.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Αντίγραφο εγγράφων προσφορών, στα οποία καθορίζονται τα κριτήρια για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (ΠΔΣ) βάσει του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΠΔΣ (εάν εφαρμόζεται).

2. Αντίγραφο τιμολογίων αγοράς ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού ή/και εξοπλισμού της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), στο όνομα του φορέα υλοποίησης / δικαιούχου, όπου να δηλώνεται το μοντέλο του εξοπλισμού και σχετικό αντίγραφο ετικέτας της ενεργειακής σήμανσης του εξοπλισμού.

3. Αντίγραφο δελτίου παραλαβής των μεταφορέων / μονάδων επεξεργασίας Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ) ή/και Αποβλήτων Ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΕΕ) ή/ και Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών (Μπαταρίες) ή/ και λοιπών επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων, οι οποίοι είναι αδειοδοτημένοι διαχειριστές ή Αντίγραφο Σχεδίου Διαχείρισης Εργολάβου Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ).

4. Βεβαίωση αγοράς εξοπλισμού / συσκευής, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή του εξοπλισμού/ συσκευής (εφαρμόζεται μόνον σε περίπτωση αντικατάστασης παλαιού εξοπλισμού / συσκευής).

5. Βεβαίωση αγοράς κλιματιστικού, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή του κλιματιστικού (εφαρμόζεται μόνον σε περίπτωση αντικατάστασης παλαιού κλιματιστικού).

6. Αντίγραφο τιμολογίων αγοράς ή/ και δελτίων προϊόντων ή/ και πιστοποίησης κτιρίου ή/ και κοινοτικής σήμανσης των συσκευών ή εξοπλισμού που καταναλώνουν νερό, στο όνομα του φορέα υλοποίησης / δικαιούχου, όπου να δηλώνεται η καθορισμένη κατανάλωση νερού του εξοπλισμού.

7. Αντίγραφο πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου.

8. Γνωμάτευση/ Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

9. Χάρτες όπου να παρουσιάζεται η ακριβής τοποθεσία της επένδυσης σε σχέση με ευάλωτες σε πλημμύρες περιοχές, οικολογικά ευαίσθητες περιοχές και προστατευόμενες περιοχές (δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τόποι «Παγκόσμιας Κληρονομιάς» της UNESCO, βασικές περιοχές βιοποικιλότητας και Προστατευόμενες Περιοχές, όπως προβλέπονται στον Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο (Ν. 90/1972), κρατικά δάση, και γεωργικές εκτάσεις υψηλής φυσικής αξίας (ΥΦΑ).

Τμήμα Περιβάλλοντος
Μάρτιος 2024